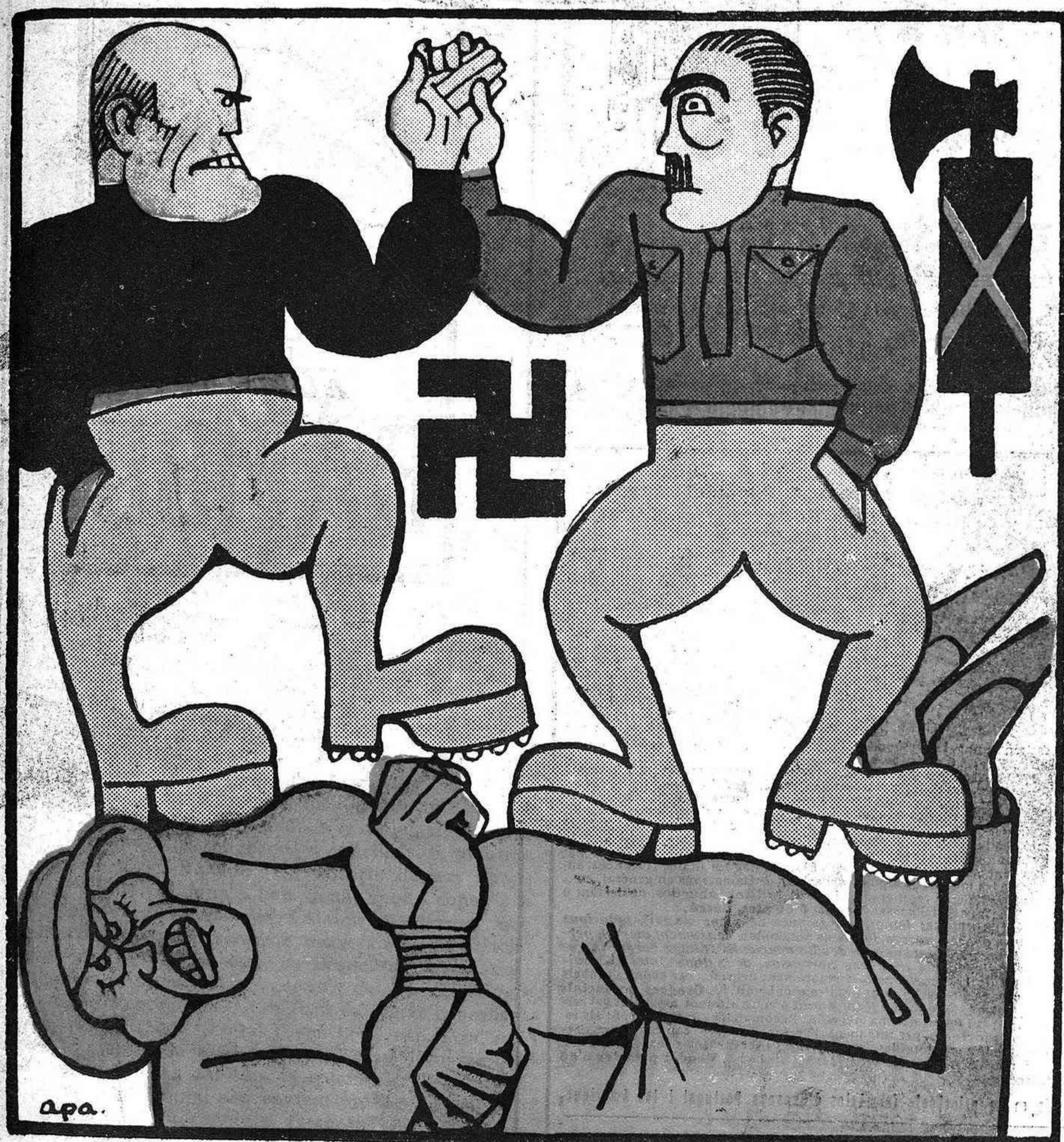

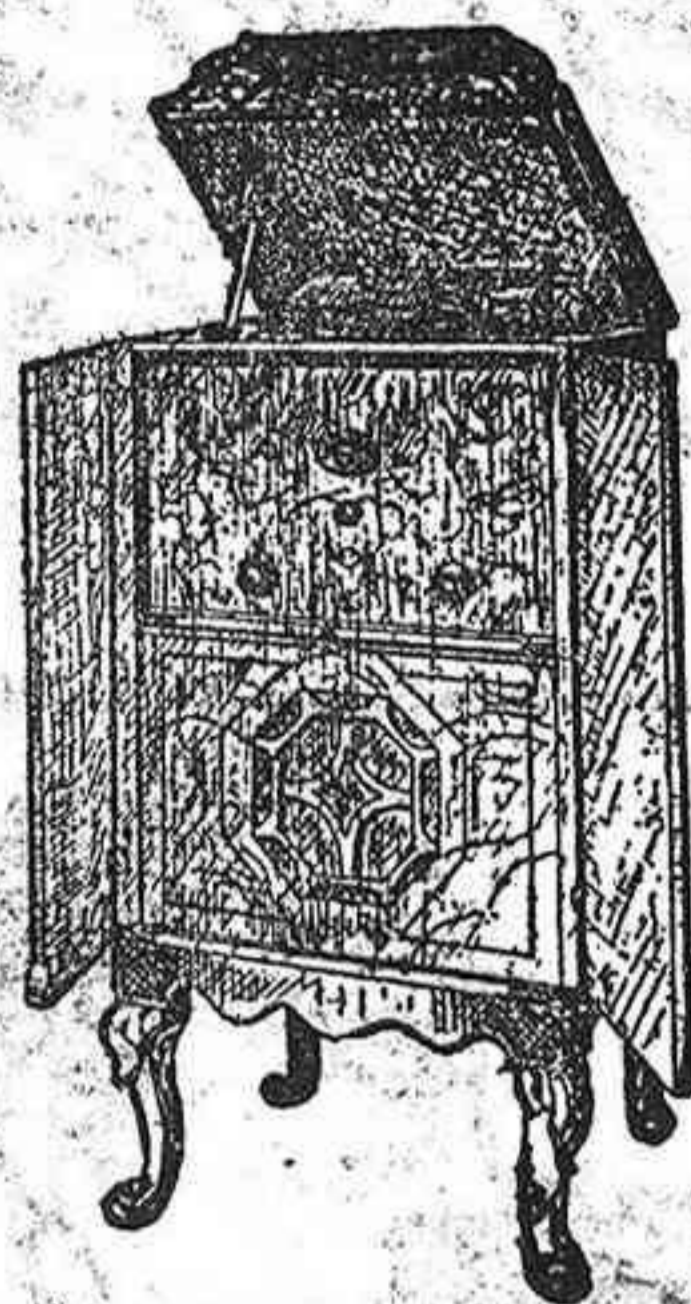
L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

¡Treballadors de tots els països, no oblideu que els feixismes van exclusivament contra vosaltres!

Ràdio-Phono CLIMO

PREU:
900
PTES.

Ramon Climent

Consell de Cent, 266 (tocant E. Granados)
Telèfon 23058 :: BARCELONA

VIES URINÀRIES Impureses de la sang-Debilitat nerviosa

Prou sofrir inutilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinàries: *Blenorragia* (Purgacions) amb totes les seves manifestacions, *uratrilitis*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc. de l'home, *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anexitis*, *fluixos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin es gaureixen aviat i radicalment amb els **Catxets del Doctor Soivré**, als malalts es gaureixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que

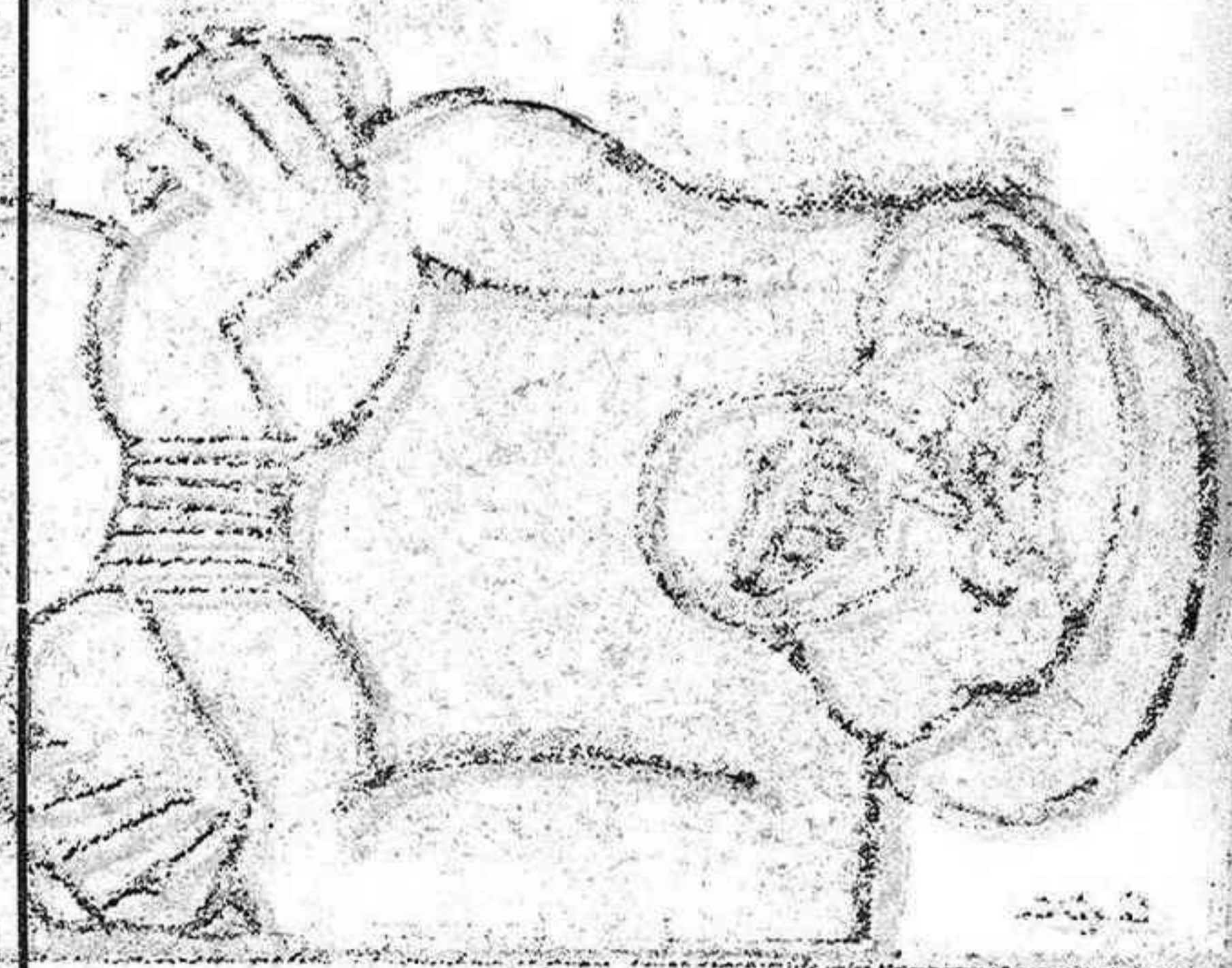
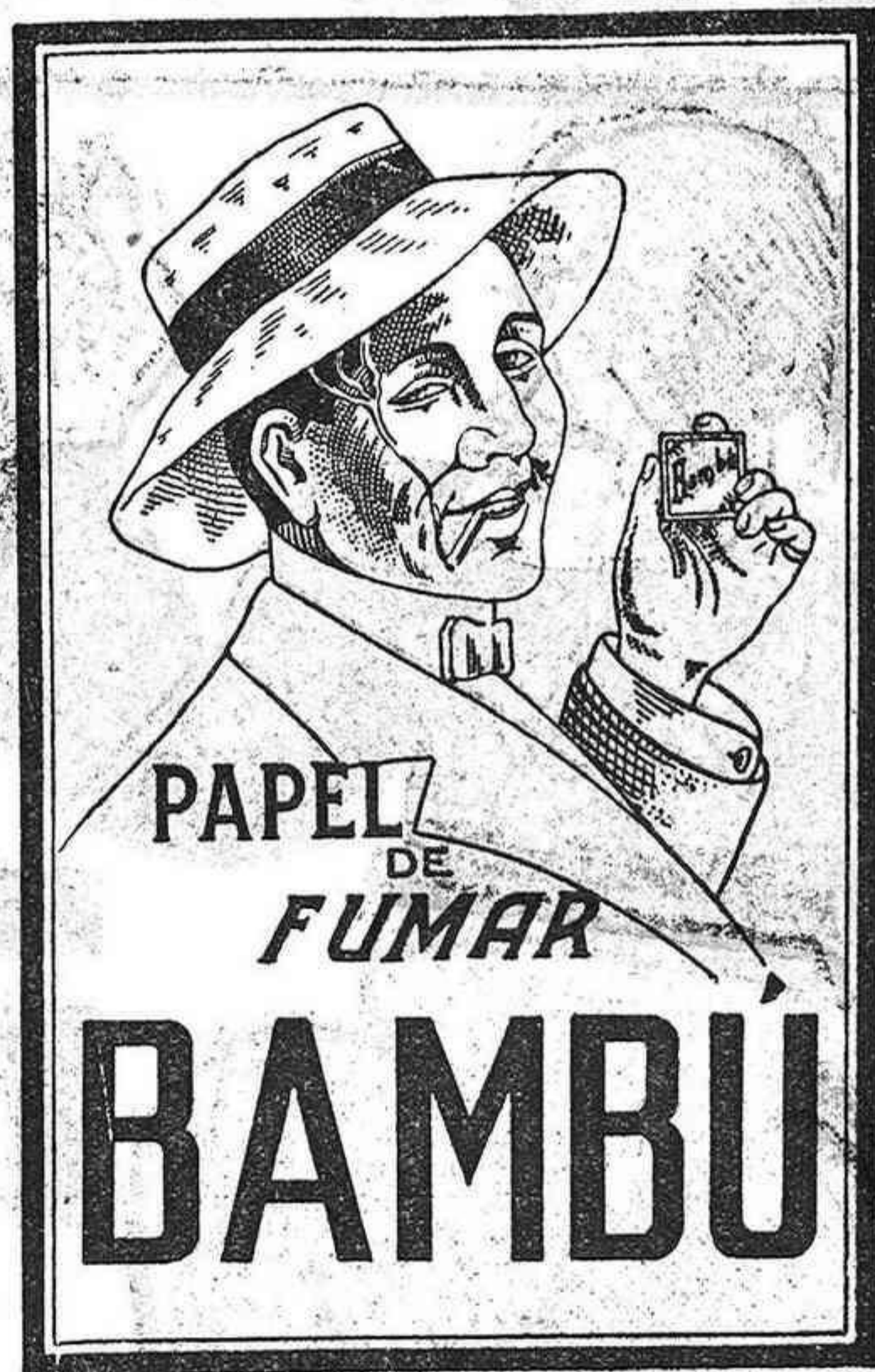
necessiten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de a seva malaltia. **Venda 6'60 ptes. caixa.**

Impureses de la sang: *Sifilis* (a variosis), *eczemes*, *herpes*, *úlceres varicoses* (llagues de les cames) *erupcions*, *escrofuloses*, *eritemes*, *acne urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin es gaureixen aviat i radicalment amb les **Pildores depuratives del Dr. Soivré**, que són la medicació depurativa ideal i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven augmentant-se totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent amb poc temps totes les úlceres, llagues grans, florrons, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant o l'organisme rastat del passat. **Venda: 6'60 ptes. flascó.**

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *pelucions nocturnes*, *espermatòrrica* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fatiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *frastorns nerviosos*, de la dona i totes les manifestacions de la *Naurastènia*, o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es gaureixen aviat i radicalment amb les **Gragees potencials del Dr. Soivré**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medul·la i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la joventut, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrem vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual de l'edat. **Venda: pessetes 6'60 el flascó.**

Venda en les principals farmàcies d'Espanya Portugal i les Amèriques

NOTA. — Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes, en segells per al franqueig a **Oficines Laboratori Sòkatarq, carrer del Ter, 16, telèfon 5079 S. M. Barcelona**, rebdràn gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desentrotllament, tractament i guariment de dites malalties.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20

BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona:

Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRÒNICA

Un consell

I ha certs elements en la política catalana que s'han dedicat tota la vida a donar consells. Els donen, els regalen, els fabriquen en sèrie. Mantes vegades la concatenació dels fets polítics que es produeixen fan que alguna de les moltes solucions que donen a cada problema surtin efecte i creuen, de bona fe, amb una bona fe extraordinària, que el que han fet forces adverses o enemigues no és res més que perquè ells ho han dit. I ho creuen de tan extraordinària bona fe com creu aquell home ingenu que ha estrenat un vestit i porta un clavell al trauc que les dones que van darrera seu en la processó civil del carrer el segueixen per irresistible. Això de donar consells és un joc, si més no, que té la ignoscència i l'escàs perill que tenen els jocs dels disbarats o el proposar-se edificar una torre amb un meccano. Es agradable, fi, entretingut, i es pot arribar a passar per personalitat eminent. Especialment a mida que hom es va arrugant, posant cabells blancs i prenent llur rostre cara de vella. Aquesta bona gent que dóna consells, si es limités a això, clar que no faria cap mal, ni cap bé. Passaria per la vida entretingudament i la gent al morir exclamaria un «Ai, pobret!» sense pena, ni glòria. Als pocs moments les ventades d'altres esdeveniments, d'altres fets, sempre més importants que la mort del conseller per vocació, se'n durién les cendres del mort i amb elles el record d'aquella vida avorrida i intensament consellaire. En aquests darrers temps de la política catalana s'han donat molts consells a l'Esquerra Republicana de Catalunya que pel que sembla és un conglomerat de trinxeraires, de brètols, d'ignorants, d'olles, d'ases, de bèsties deixades anar, de lladres de camí ral, de gegants del Pi, d'histrions de totes les tendències. Cosa fàcil és donar consells a forces que no saben ni d'on venen ni on van. Ara, que a més d'ésser cosa fàcil és també cosa inútil perquè una conjunció així, tal com la veuen els consellaire, no ha de prendre mai seriosament un bon consell. No el va prendre, per exemple, quan encara no estaven reunits sota el signe d'una disciplina política, però agermanats per una mateixa necessitat espiritual, i va rebre la consigna de prendre part en les eleccions que volia convocar el general Berenguer. Llavors els que

donaven consells deien que calia anar a les eleccions i calia ajudar el senyor Cambó, i llavors tota aqueixa trista gent ignorant no va acceptar el consell i va esperar que la teoria fracassés. I per no haver acceptat el consell de conseller per vocació i per mandra, es va poder produir el 14 d'abril i després del 14 d'abril l'èxit de l'Estatut de Catalunya. Ah! Si haguéssim escoltat la veu dels consellers! La República encara seria camí d'Espanya. Només cal llegir el llibre del general Mola sobre el seu pas per la Direcció General de Seguretat per a comprendre el que haurien estat les eleccions sota la presidència Berenguer. No hi hauria pas hagut possibilitat del triomf esclatant que va haver-hi.

No hi ha res més bonic ni més senzill que donar consells. Es una afició que no costa gaire diners. I a més a més és una afició que estalvia diners. Hom recorda que a certs consellers d'aquesta mena quan amics nostres els anaven a demanar diners per propagandes orals i escrites el conseller després de fer l'ullet, donar-los uns copets a l'espatlla, els deia amb un somriure pietós i irònic: «Vaja, home, vaja, està de broma! No en cregui res. No passarà res...» (els consellaire no parlen gaire bé el català). I en efecte, no hauria passat res de seguir els consells que donava el conseller mentre tancava la borsa als il·luminats que anaven a demanar un ajut material per a l'obra revolucionària... Els consells són molt bons. Molt. Tenen un valor considerable en la vida política. Però cal estalviar-los. I cal estalviar-los perquè es pot caure en el ridícul espantós. Donar consells als altres mentre els propis de la casa no els segueixen i en fugen és una figura paradoxal i, cal confessar-ho, una mica ridícula. Abans de donar consells als altres cal pensar amb la situació en què hom està. I potser seria que el conseller n'acceptés un dels que no en donen, ni en reben, seguint la teoria exposada honestament per Manuel Azaña, potser seria bo, atrevir-se a donar-los un consell fatal:

—Senyors, si no volen continuar fent el ridícul, si poden, procurin entrar a la «Lliga». Aprofitin l'ocasió. A la «Lliga» hi cap tothom...

FRANCESC MADRID

Compreu tots els divendres,
L'ESQUELLA de la TORRATXA

i els dissabtes

LA CAMPANA DE GRACIA

Es venen per tot Catalunya. Preu: 20 cts.

A CAU D'ORELLA

EN PEI SE'N VA A LA XINA

Sí, senyors, sí, Ramon Pei se'n va a la Xina (ningú no s'ho creu). Resulta que hi ha per allí un tal 'un-Fou-Pey que ara fa guerra, i resulta que guanya, i el filòsof econòmic Ramon Pei ha cregut oportú traslladar-s'hi.

Com? Es fàcil: una corresponsalia dels diaris del «Trust», una enredada a quatre amics i, finalment, cent «duros» de casa seva perquè, el pobret, no vagi a aquelles terres on podria trobar la mort.

Ara que això és culpa d'aquesta colla de gent que fan córrer allò de l'herència del Virrei Bonet, i Pei és clar, també es creu hereu de Xun-Fon-Pey, heroi xinès.

HI HA HOMES DE BARRA

Demanem perdó als nostres lec-

tors per insistir sobre el *Full Oficial*. Què hi farem? Hi tenim una debilitat. Aquest setmanari, segons les lleis de Primo de Rivera, encara vigents, pertany a les associacions de periodistes, però aquesta cosa a Barcelona no s'ha portat encara mai a cap. Ha estat sempre el feude dels senyors (els volem dir senyors) que estan bé amb totes les situacions.

Tenim, per exemple, el director, aragonès valencianitzat, que per ésser-ne director tragué com a mèrits l'haver estat a la presó de Lleida, i la semblança del seu nom amb el pseudònim que signa Aguirre a Luz. Aguirre signa FUK i el subjecte a que ens referim porta el nom de Puch.

RECTIFICACIO

La setmana passada publicàvem en aquesta mateixa plana una notícia dient que l'U. S. C. de Manre-

sa plegarà perquè tots els seus afiliats ja estan col·locats en centres oficials, cosa que encara que sigui certa, no ha agradat gaire als militants del mateix partit a Barcelona.

El barber Felip Barjau, que els dies que no afaita fa d'administrador de *Full Oficial* ha dit que dimetrà el seu «enxuf» per a dedicar-se als treballs propis del seu... ofici.

AIXO NOMES HO FA UN SOCIALISTA

«La política no té entranyes»; Això ho diu tothom. Quan un home arriba a diputat, regidor o algun altre càrrec de representació popular, el primer que fa és col·locar els seus. Això és, desafortunadament, humà.

Ara que hi ha casos. El que no és gaire corrent és el que portà a cap el barber ex-anarquista, ex-diputat, ex... que acudeix al nom de Felip Barjau. Aquest «senyor» quan va ésser diputat, per manca d'altre, fou nomenat representant de la Generalitat a la Casa de Caritat, i la primera feina pràctica que va fer fou acomiadar l'administrador de *Full Oficial* que, dit sigui de pas, és un bon home, i quedar-s'hi ell.

Creiem que no es pot ésser més generós afavorint el proïsme. La caritat — diuen els capellans — comença per un mateix.

COM ES FA LA PREMSA OFICIAL

Hom diu que a Catalunya gaudim d'autonomia i que el català és la llengua oficial de la nostra terra. Ara, com som ben educats, el *Full Oficial* es publica en català i en espanyol. Tenim la seguretat que tothom creu que l'original d'aquella publicació és fet en català.

No; no és cert. L'original de *Full Oficial* que, com diu el seu nom, és una publicació oficial de Catalunya, és escrit en espanyol, car, començant pel seu director, que es fa passar per català i és «de Huesca», saben, encara que ben malament, escriure únicament en «la florida llengua de Cervantes». És aquesta la causa que s'ha de mantenir un Cos de Traductors.

Nota de la setmana dedicada al Sr. Ametila, per haver acabat tofa mena de vandalisme.

GLOSSARI

CAMPIONAT DE RESISTÈNCIA

No sé si al passat diumenge li donaren la deguda importància, la importància que es mereixia. El passat diumenge, senyors, no fou un diumenge qualsevol. Al contrari: fou un diumenge excepcional. I per aquest motiu, els regidors del nostre Ajuntament estigueren reunits vint-i-tres hores i tres quarts discutint els pressupostos municipals.

I encara hi ha qui diu que no treballen!

Els que ho diuen, però, ho diuen perquè sí, per ganes de criticar, per a matar el temps, que es l'única cosa que, tranquils de mena, poden matar,

Pocs dies abans s'havia prohibit un campionat de ball que havia de celebrar-se a l'Olympia. El governador, que es veu que és un bon noi, tingué llàstima dels que es disposaven a ballar mil hores. En canvi, no ha prohibit el campionat d'oratoría a l'Ajuntament. Perquè ha estat un veritable campionat. Tant, que la majoria dels regidors estan afònics. I fins i tot diuen que el senyor Segarra, de la Lliga, plorava. Plorava quan es discutia l'impost sobre les campanes. Fins diuen que això era degut a nerviositat. Altres, però, diuen que Segarra és un tocar campanes.

El fet és que els regidors de Barcelona han demostrat una resistència digna de tots els elogis.

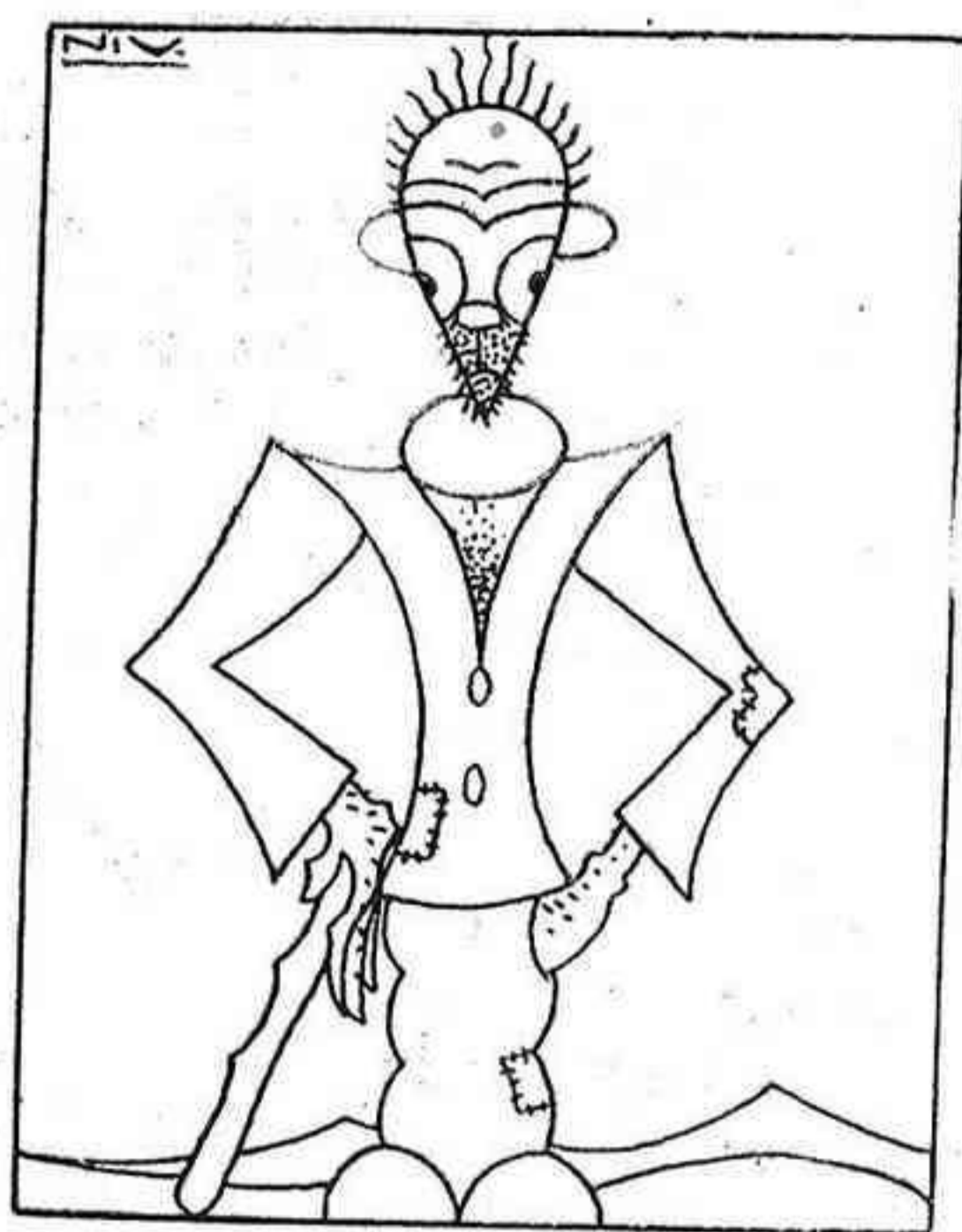
Sense dormir, gairebé sense menjar — o menjant cuita-corrent—, sense despullar-se — perquè no es tractava d'un vodevil, i despullar-se no hauria fet gens bonic — s'han passat vint-i-tres hores i tres quarts. Que ja és passar-se'n!

Naturalment, això no és una cosa que es vegi cada dia. Fins ara hi havia campionat de boxa, de ball, de bellesa. Ara n'hi ha hagut de regidors, d'oratoría de regidors.

Jo proposo un homenatge. Naturalment, un homenatge vol dir un banquet.

I no vindrà d'un banquet.

VIRAI

Quaresma

—Ara som als dies del dejuni, i jo tot l'any en faig!

Tragèdia

Aquell home de què ens ocupàvem la setmana passada; aquell senyor que sempre creu i confia en el demà; que durant el debat de l'afer de Casas Viejas s'havia fins engreixat, divendres passat va sofrir un disgust terrible.

Com cada dia s'havia llevat i dit a la seva dona:

—Madrona...

—Què vols? L'esmorzar?

—No; el diari.

—Ditxós diari! Esmorza, primerament... Després tot és dir que no paieixes...

—Ai, Madrona... Fa dos anys que no paieixo res... I pensar que abans, quan manava en Primo, jo era un home tan feliç, tan satisfet...

Mou el cap, toca l'ase, deixa escapar un sospir i encara insisteix:

—Madrona, apa, ves a cercar el diari...

I Madrona que, a pesar de tot, a pesar de saber que el seu marit és una mica ximple, li professa aquella cosa que se'n diu estimació, treu d'un calaix del bufet el diari. (No volem dir quin. Un diari d'aquells que parla malament de la República i de l'actual Govern i que explica la vida i miracles de tots els sants haguts i per haver).

—El tenies? — pregunta l'home

sense poder dissimular la seva emoció—. I per què no ho deies?

El rostre ha canviat. Les mans li tremolen.

—No te l'he donat perquè sé que et disgustes cada dia... Ditxosa política i ditxosa República! Bé te'n dona prous de mal-de-caps.

I l'home, sense per a res fer cas del que li diuen, cerca àvidament per les planes del diari. Llegeix els titulars...

—Avui és el dia, Madrona. avui...—va dient.

Hi ha una pausa plena d'angúnia. I darrera la pausa un «ah!» de contrarietat.

—Què et passa?—pregunta Madrona.

—Que no han caigut. Que segueixen al Poder. Que la votació ha estat 191 contra 128 a favor d'aquest maleït Govern.

L'estança pren un to estrany. Acaba de passar un vent de tragèdia.

—Tantes il·lusions, tantes esperances...

—Veus? Jo ja no te'l volia donar... Ara, què? Deus voler que l'esmorzar se't posi malament. Després, ai l'estòmac!, ai el fetge!, ai els ronyons!

I l'esmorzar no se li posa de malament a aquell home. Ha tingut un tan terrible desengany, que ha perdut la gana per un grapat de dies. Això si no li costa estar malalt.

—191 contra 128..., 191 contra 128..., — es passa el dia murmurant com si estés tocat de l'ala.

Un metge amic, que de tantes vegades com ja l'ha visitat en dos anys li té una certa consideració i li s'fa rebaixa, diu, després d'examinar-lo:

—Rabietis aguda... Desencís... Aclaparament... 40 graus de febre cavernícola...

I a aquestes altures, no hi ha remei.

S'haurà d'emmotllar a la política moderna i als homes d'ara, si no vol morir de sentiment.

AGUSTÍ COLLADO

MERCAT POLITIC

(Humorisme enternidor)

El senyor Duran i Ventosa, en un d'aquells parlaments que el caracteritzen tant, es va proposar remoure'ns les fibres del cor i entendre-nos el sentiment.

Parlava de la família — oh, la família — dels fills, de la dolça i amable llar...

En el referent als fills és on més s'hi gronxava, el senyor Duran. La seva parla tenia quelcom de teatral.

Si no hagués estat per una oportunitatíssima intervenció del diputat senyor Andreu, potser hauríem arribat a plorar.

Alguna senyora del públic — de senyores, al Parlament, no en manquen mai — ja tenia els ulls perlejats, com diria un poeta més o menys de Jocs Florals.

Però anem al comentari del senyor Andreu, que ens sembla més interessant.

—¿Què sap vostè dels fills, senyor Duran i Ventosa? Sense experiència no es pot parlar.

El diputat de la Lliga capitalista, regionalista i catalana que, dit sigui a part, és un solter recalcitrant, va creure un deure callar.

Li havien, com vulgarment es diu — i s'escriu —, posat el dit a la llaga.

Aquesta escena còmico-ensucrada-sentimental de la llar, els fills i la família ens féu recordar aquella altra escena de la magnífica comèdia «Gent d'ara», del malaguanyat Eduard Coca i Vallmajor.

En l'obra de referència, i en el moment en què el personatge senyor Ignasi — una mena de senyor Duran i Ventosa — fa una apologia de l'amor maternal, el senyor Josep — un altre personatge de la comèdia — diu, trencant aquell tendrívols parlament:

—¿Què sap vostè, senyor Ignasi, si de mare no ho ha estat?

Ara calculin vostès si les paraules del senyor Andreu adreçades al senyor Duran i Ventosa, i que per uns moments feren les delícies dels altres diputats, arriben a ésser les mateixes del senyor Josep de la comèdia!

A hores d'ara encara riuríem. Que ja ens convé, ben mirat.

TINFT

Després del fracàs

—Ja ho tinc pensat, m'en aniré a fer l'obstrucció a l'Hitler a la fi ell és un *nasi* i jo un *tanasi*.

Kodack

L'HOME QUE FA BROMA

Aquest home no té família a Barcelona i viu en una dispesa. Aquest home treballa en el despatx d'una fàbrica, en una botiga, en una oficina. Aquest home és un petit buròcrata, gris, insignificant. Aquest home té la sort de no ésser vell encara; però té la desgràcia de no ésser ja jove.

La vida d'aquest home és una cosa monòtona, avorrida, odiosa, i té ritme desesperant de rellotge. Es lleva a la mateixa hora cada dia; cada dia entra al treball a la mateixa hora, cada dia dina i va al cafè a la mateixa hora. El diumenge, però, aquest home es sent un xic descentrat i decebut. Es desperta a la mateixa hora. Però no es lleva: es queda al llit, amoïnada i empipat pel fet de no haver-hi oficina i pensant la millor manera de matar el diumenge. De tant en tant — de tant en tant vol dir de diumenge en diumenge — va al cinema a veure si

encara queden cow-boys a l'Oest, o bé com segueixen els gangsters de Xicago: aquells gangsters tan pintorescos que segurament deuen treballar a sou de l'Atracció de Forasters del país del dòlar.

De tant en tant, va al teatre: ha d'ésser, però, quan representen una d'aquestes comèdies que sense saber per què — és a dir, sí: perquè són una bestiesa les més de les vegades — obtenen un gran èxit.

Ell, però, voldria que els diumenges i els dies de festa fossin suprimits. (Una vegada, ja fa temps — era més jove, anava més endreçat i s'afaitava més sovint — tingué relacions més o menys formals amb una dependenta de no recordo quins magatzems. Ho féu per a no avorrir-se, però s'avorria igual.)

Avui aquest home ha volgut fer una mica de broma. I com que encara hi havien balls de Carnaval ha anat a un ball de Carnaval. Abans, per a divertir-se més, s'ha comprat un nas de cartró i amb un nas de cartró hom deu poder fer molta broma.

I aquest home, avui se n'ha anat al ball de disfresses, que és el darrer que es celebra aquest any. Ha pensat, amb una lleu angúnia:

—Amb una mica més no hi sóc a temps.

I ha entrat al ball. Hi ha entrat posant-se el nas de cartró. Com que en això de divertir-se no hi té gaire pràctica, resulta que hi arribava massa aviat. Al saló hi havia poca gent i la poca que hi havia l'esguardava amb un cert menyspreu.

Aquest home es passeja, sol, amunt i avall del saló. Una parella li dóna una empenta. Una disfressa li tira, des d'una llotja, una bola de confetti a l'ull. Es veu que la disfressa vol fer broma. I es veu que a aquest home la broma no li fa cap gràcia. Per tal que no es repeteixi se'n va al cafè i es beu un doble de cervesa. Està molt estranyat: no es diverteix. No es diverteix ni amb la música, ni amb les disfresses, ni amb els paperets, ni amb les serpentines. Ni amb el nas de cartró.

Torna al ball i es cansa, com abans, anant amunt i avall. Hi ha més gent i, per tant, hi han més empentes. Va ple de paperets. Se'n torna al cafè: un altre doble.

Més avorriment.

Més ball.

Més cervesa.

En sortir, a les tres de la matinada, està cansat i un xic ebri. El vigilant, en obrir-li la porta, s'estranya molt que un senyor tan formal vagi pels carrers amb un nas de cartró.

A l'endemà aquest home es troba malament. I a la dispesa el tenen per un disbauxat, per un home terriblement viciós i alegre.

LLUÍS CAPDEVILA

—Doni'm dos seients de platea.
—Per Tristany i Isolda?
—No; per mi i la meva dona.

Vuits i nous i cartes que no lliguen

EL CAMPIONAT MUNICIPAL DE LES 1.000 HORES

El campionat municipal de resistència ha tingut fi.

Tots els que hi prengueren part, han pogut resistir valentment la seva durada.

Els ballarins regionalistes, després d'haver ballat uns furiosos garrotins, acompanyats per uns picaments de peu, i unes «saetas» enternidores del senyor SEGARRALLAONPOT, varen acabar el campionat en un estat llastimós.

El senyor Pellicena, fou combregat i extremaunciat.

El senyor Bausili, amb el cap ple de números, s'agafava al braç d'en Solà Canyizares, que com que no té sentits, estava d'allò més fresquet.

Els periodistes suaren... tinta.

Nosaltres creiem que els varen aprovar per acabar d'una vegada.

El senyor Ametlla que va privar de celebrar el campionat de ball no deuria permetre aquests espectacles.

HOMENATGE AL SENYOR MENÉNDEZ

El senyor Menéndez ha dimitit.

Tota Espanya sentirà la dimissió del primer cap de policia simpàtic a tot el poble.

Del primer cap de policia que ha fet més que dir que era republicà. S'ha jugat diverses vegades la vida barrejat amb els seus subordinats, als que donava el millor dels exemples, defensant l'arma a les mans, a la República, contra tota mena d'enemics.

Nosaltres voldríem que Catalunya i Espanya en peu, demanés al senyor Menéndez que retorni ben aviat a ocupar altra volta el lloc de cap de policia, perquè ningú més que ell pot ocupar-lo amb més fe, més dignitat i amb més dret, que ell mateix.

Visca en Menéndez!

EL CARTER PSICOLEG

A L'ESQUELLA tenim un carter psicòleg.

L'altre dia un dels nostres companys, s'estava escrivint una carta, quan va entrar a portar la correspondència el nostre carter.

—Home, ara que és aquí—digué el que escrivia—, em farà el favor d'emportar - se'n aquesta carta. M'estalviarà d'anar a Correus.

I li va donar l'epístola.

Però amb les presses, el nostre company, no va donar-se compte de que en lloc de tancar-la dins del sobre que acabava d'escrivir, la va posar en un altre, que estava completament en blanc.

—Ja sé per qui és aquesta carta—féu el carter ensenyant a tothom el sobre sense adreça.

—Com ho sabeu? — li preguntàrem.

—Senzillament. Un sobre en blanc? Doncs no pot ésser per cap altre que en Lerroux!

A DON «ALE»

Crec que don Alexandre el Petit, ha complert 70 anys.

En farà uns 40 que es dedica a fer obstrucció, sense que ningú pogués desempellegar-nos d'ell.

Espanya li ha fet un present pel seu 70 aniversari. Li ha regalat l'Azaña.

Es un regal d'aquells que no se l'esperava, però que en canvi es mereix.

Nosaltres havem de confessar que ens recordarem d'ell tota la vida.

Si mai es mor serem gustosos d'anar al seu enterrament, i ens quedarem al cementiri fins a veure com tanquen la seva tomba.

Ens hi quedarem fins per a ajudar-la a tancar.

I ademés, hi posarem a sobre una pedra ben grossa.

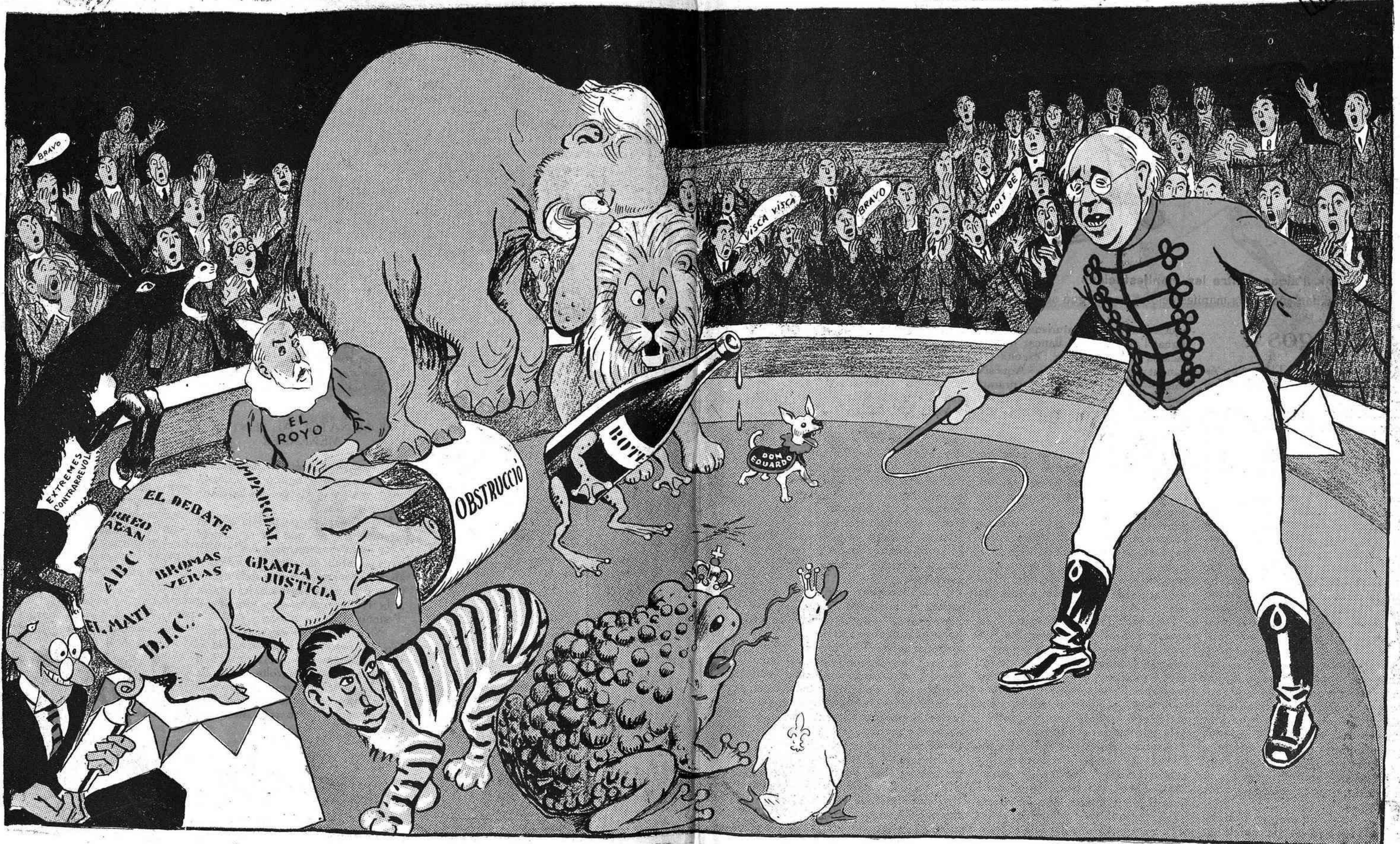
Per si un cas...

—Abans es pintava els ulls més negres.
—Es que ara va de mig dol.

NUMERO SENSACIONAL

DESTINAT A LA FOTOGRAFIA
PATENT DEL BARCELONIN

Azaña:— Ja veus estimat públic, com sé posar-los a ratlla! A mi, els crits, mai m'han fet por!

FOTOGRAVATS-BASTARD

Tank d'aigua contra les manifestacions

Per mi s'han acabat les manifestacions, car l'aigua sempre m'ha fet mal.

El gos

Aquest gos es diu TIM. Tim és un gos llop—bonic exemplar que honora la seva raça—que estima les criatures i les deixa que juguin amb la seva cua i introdueixin les seves manetes dintre la seva boca poderosa. Tim és festós, enjogassat; té una aversió a les ombres i coses negres i pel carrer lladra els capellans i monges. És un gos moralista i s'exaspera i lladra quan els gats del veïnat es lliuren a expansions amoroses dalt els terrats i pels jardins. Ensems, és un bon guàrdia.

Això, l'ésser massa conscient dels seus deures de vigilant nocturn, ha estat la seva dissort. Si fes com molts vigilants fan, no s'hauria creat tantes antipaties. Tim és massa complidor i es pren la seva missió de vetllar el son de l'amo amb exagerada serietat. Ombra que veu, ombra que lladra; gat que veu, gat que empaita; remor que sent, remor que duplica amb els seus lladrucs; i així resulta que degut a la seva constant vigilància i als seus repetits lladrucs (me'n ric del baix dels Revellers) Tim, en lloc de vetllar el son de l'amo desvetlla l'amo i el veïnat que està queixós d'aquest gos tan puntós.

Ultra això, Tim, creu en el naturisme i quan està un xic malalt cura les seves afeccions menjant-se les clavellines—amb clavells i tot—que el seu amo cultiva. Això,

aquesta afició al naturisme, té indignat l'amo i tot és llançar imprecacions contra l'im que l'escolta estranyat i bon xic sorprès. «Aquests homes—pensa Tim—, no curaran mai. Si estic malalt, no puc vigilar i a mi em tenen per guardar la casa».

L'amo, pel seu cantó, també fa les seves reflexions, i un bon dia es decideix a regalar el gos a un amic seu fabricant. «Allí—es diu l'amo—podrà vigilar tant com vulgui, jo podré dormir i tindrè clavellines.» I tal dit, tal fet. L'endemà l'home es lleva d'hora, diu a la seva dona que se'n va al Poble Nou a deixar Tim a casa d'un amic, i emprèn el camí, des de Sant Gervasi al Poble Nou, acompanyat del gos.

Pel camí Tim corre, salta, i es comporta amb aquella alegria natural dels gossos quan els treuen a passeig. L'amo, a mig camí, bufa, sua, i es plany del mal que li fan les cames i l'esquena i Tim, inconscientment, segueix brincant, fent acrobàcies, com si volgués riure's dels infortunis de l'amo.

Arribats que són a la fàbrica de l'amic, gos i amo s'asseuen per descansar i l'amo, després de demanar a l'amic que tracti bé el gos i li doni força menjar, emprèn el camí de tornada més alleugerit, satisfet com si acabés de fer una proesa.

La tornada l'efectua en tramvia i per celebrar la gesta compra unes pastes, confitura i una ampolla de

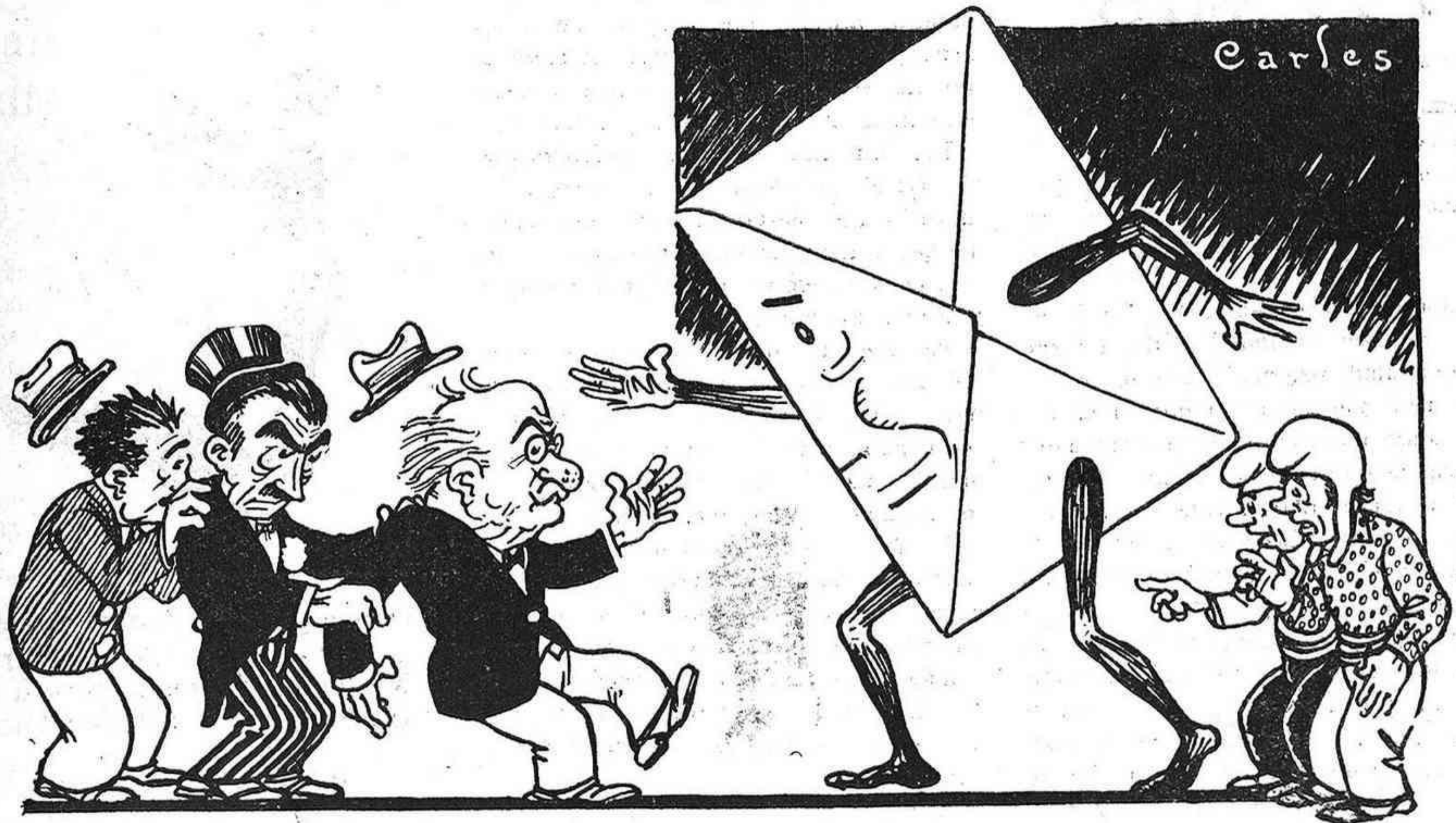
xereç. «Quina tranquil·litat que tindrem ara!»—es diu l'home—. «S'ha acabat el soroll i l'enfadar-se. Mai més, mai més—repeteix interiorment—no en tindrè cap altre de gos. És un martiri.»

Vora l'hora de dinar l'home arriba a casa i deixa els paquets comprats damunt la taula del menjador. «Lluïseta — diu cridant—, ja ens hem tret el gos. Ja no sentirem lladrar; ni els veïns es queixaran; ni em faran malbé els clavells. Ja n'estava tip!» Lluïseta, la dona de l'amo, va fent que sí amb el cap com si no estés gaire convençuda, i l'home després de parlar una estona s'adona que la dona no n'hi fa gaire cas.

Un pensament creua la seva ment i mig espantat diu: «Vols-t'hi jugar que...» L'home creua el menjador, la galeria, i surt al jardí. Allí, ajegut a terra, Tim anava esmicolant un clavell amb les seves dents fines. L'esmicolava amb una certa complaença, amb voluptuositat, i a cada fulla que es despenia del càlzer semblava talment que Tim es repetís aquesta pregunta: «M'estima? no m'estima?»

Tim havia tornat a casa mitja hora després que el seu amo l'havia deixat a la fàbrica de l'amic. Aquell dia les pastes, la confitura i el xereç que l'amo havia comprat per a celebrar la seva gesta quedaren intactes perquè l'amo estava avergonyit.

H. C. SANTEUGINI

El sobre misteriós

—Què els passa a aquesta gent que tenen tanta por?
—El que se'ls tindria de veure és la camisa!

Els contes de L'Esquella

EDUCACIO ANGLESA

El «Five o' clock tea» feia aigües de tots costats. (Un violent temporal el feia anar d'un costat a l'altre
—Míster John, digué un mariner obrint apresuradament la porta del camarot d'un viatger anglès—l'aigua està inundant tota la cala...

I desaparegué.

L'angles carrega una pipa, i estirat damunt del seu llit, anava traient bocanades de fum.

La porta s'obrí. El mateix mariner va reparèixer més esverat que abans.

—Míster John, els dos pals del barco, s'han trencat!

I desaparegué corrent.

El nostre anglès, va murmurar:

—Quin home més pesat!

La porta es tornà a obrir.

—Míster John, que el barco s'en-sorra...

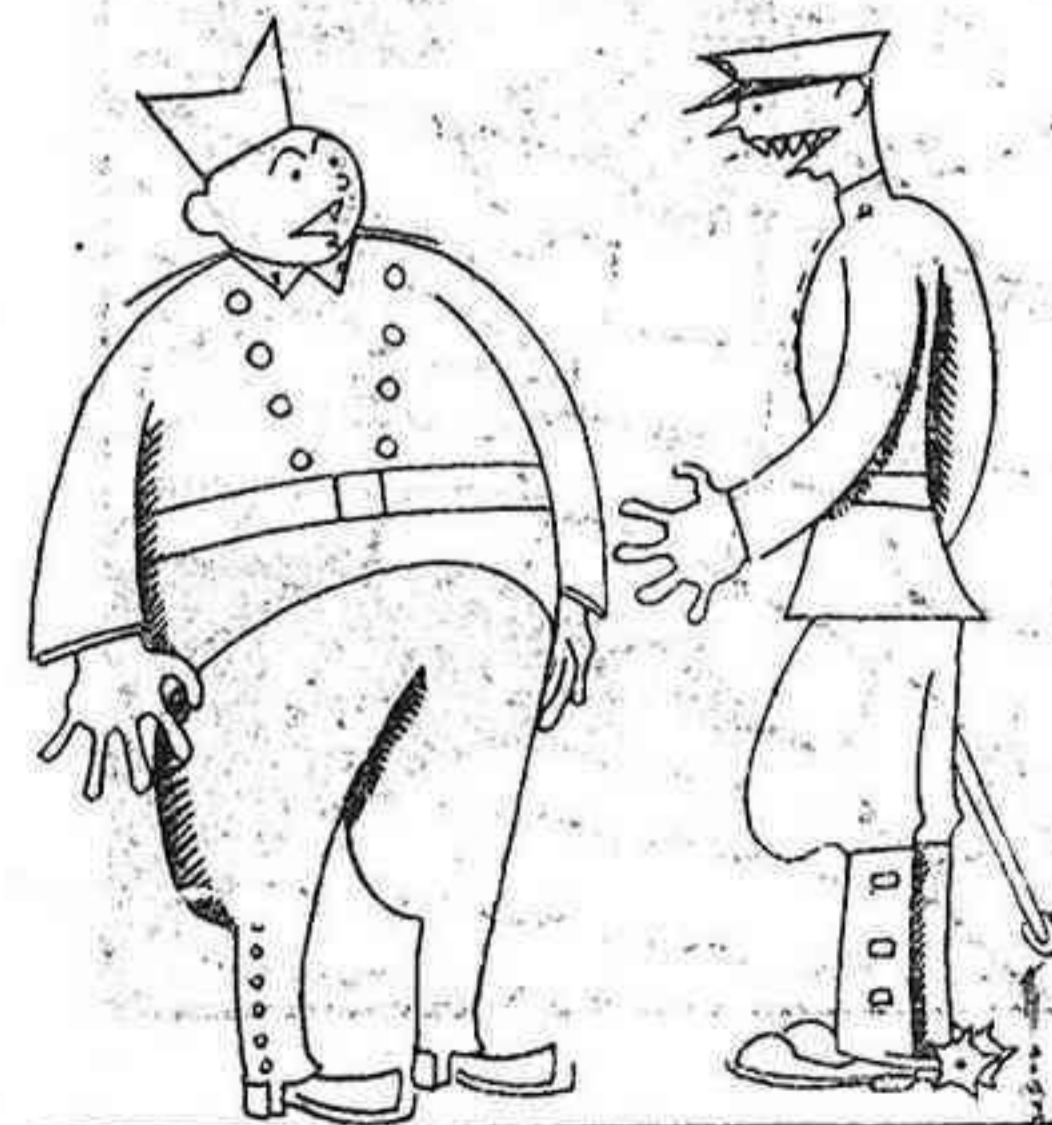
L'angles s'aixecà d'un bot, i digué indignat:

—¿I a mi què vol que m'importi tot això que em diu? ¿Es que per ventura sóc accionista de la Companyia?

nar a Nova York, però és allò que diuen: una cosa és voler, i l'altra poder.

En lloc d'anar a Nova York, se'n va anar a fons.

Míster John, agafat a un pal de fusta, va poder salvar-se de la mort, i va arribar a una illa deserta, d'aquelles illes que ja estan preparades per als naufrags per Nostre Senyor, que protegeix a tots els mortals després d'haver-los desemparat.

—Quadri's!

—Això em será difícil...

En aquesta illa, va arribar-hi un altre anglès passatger del vaixell en-sorrat.

I en aquesta illa, els dos individus hi varen passar quinze anys.

Al cap d'aquests quinze anys, Nostre Senyor que els va voler protegir encara més, va fer que un vaixell passés a prop de l'illa, i el seu capità veié les senyals que els naufrags li feien.

I els va salvar.

Però un cop els dos homes es trobaren a bord del vaixell salvador, el capità va remarcar que no se n'anaven.

—Míster John — li va preguntar el capità al nostre anglès—, que està renyit amb míster Jeff?

—Qui és míster Jeff? — va preguntar estranyat míster John.

—Però sant cristià, qui ha d'ésser, el que ha passat quinze anys amb vostè a l'illa deserta...

—Ah...! sí... ja comprenc... No, no; no estem enfadats per a res...

—Doncs com és que no s'enraonen?

—Veurà, ja li diré. Tan sols ens saludem. Faci's càrrec que mai no hem estat presentats...

El Five o' clock tea» havia d'a-

LL. E.

FITXES

ELS CAPTAIRES I LA CIUTAT

Anem habituant la sensibilitat i els ulls a la visió dels captaires.

Capten a Barcelona nodrides representacions de tota Espanya. Entre els captaires gairebé no hi ha gent catalana.

L'època és miserosa i la crisi fa estralls. Ho sent tothom i es pot dir que s'accepta amb resignació que en les escales dels metros hi pidolin homes i dones amb una exhibició recercadament patètica de quitxalleria. També s'accepten les dones allargassades a les voravies; els mutilats de cantarella de romanço; els orbs agenollats en poses desesperades.

Declarem, per la nostra parte, que sentim pietat més fonda pel qui, empentat a captar per la misèria, roman tancat a casa que pels captaires espectaculars que ens venen per tots els camins de Pònent. La misèria que no gosa obrir la finestra ens commou molt més que la

misèria volcada al carrer i sobretot que aquesta misèria que pel to, per l'insistència, per la teatralitat, endevineu que ha esdevingut ofici, que ha obert espectacle en el lloc més productiu.

Escribim així perquè no voldríem que el barceloní s'habitues a l'espectacle miserios que obertament li és ofert i que arribés a acceptar-lo indiferentment com una cosa endèmica de la qual cal patir vulgui's no vulgui's.

En dies de pluja, estirades damunt del fang, veieu dones donant el pit a un nadó i vigilant altres marrequets que les acompanyen. A la captaire de lloc remarcats mai li manca l'imprescindible infant que la sentimentalitza.

En hores de tràfec, us surt al pas, posant com una barrera de part a part del carrer la seva cantarella, el mutilat esgarrifós que us parla «del braco tronchado» i de «madres que tenéis hijos». No hi manca, per tradició, l'invocació al Déu de les abundoses recompenses als caritatius.

En el capvespre del diumenge passat, en les voravies del Carrer Nou de

Manera de tirar una "cana" a l'aire
 — La senyora diu si vindrà tard.
 — No ho sé, perquè avui serà fàcil que tinguem sessió de 24 hores.

les Rambles arribarem a comptar una trentena de captaires. S'arregleraven des dels ombrosos portals del palau dels Güells fins a la façana ratllada d'electricitat del Hollywood.

La nota pintoresca la donava una malaurada dona d'alguns 60 anys habillada a l'oriental que, gairebé embriaga, i amb llengua d'ensopec, pidolava: «dimosna para esta viudita reciente y desconsolada».

El problema dels captaires a Barcelona és un problema greu que s'ha de resoldre. Cada poble s'hauria de mantenir els seus. L'exòde de la pobrissalla de Castella vers Barcelona no està pas bé ni dona caràcter a la ciutat. No creiem que l'Atracció de Forasters l'esmenti entre les especialitats de Barcelona.

Perquè ens dolem de la misèria demanem que es cerqui acabar amb l'ofici de míser que ni va bé pel míser ni pel lloc on l'exerceix. Es corre el risc que el míser sigui agafat despietadament per la part pintoresca i que, si ell es serveix de la ciutat, la ciutat es serveixi d'ell com element de color o com element d'insensibilització.

Quan el captaire vegi que ja no es fa cas de la quitxalla, ni del pit nutriu, ni del braç segat, ni de l'estesalla en mig del fang, ni del patetisme dels genolls a terra i els braços enlaire, ni de la vídua de poc i desconfortada, ni de la ceguesa acompanyada amb notes planyents de bandoneó, haurà d'inventar nous paranys. I ja veurem a les excenitritats a què pot arribar l'art del recapte.

Per respecte a la misèria i a la ciutat, s'hauria d'acabar amb l'actual espectacle.

RAMON VINYES

— Què li sembla del vot de la dona?
 — No m'en parli; a mí, perquè la meva voti els meus, em costa un pendentif de brillants i una torreta a Vallcarca.

Al gran artista i amic Andreu Damesón

*Amb motiu de l'homenatge que
li tributa La Garriga, el seu
poble natal.*

Buscares llum a l'altra banda
del mar inquiet com un guerrer
i n'has portat una garlanda
de llum de roses i llorer.

Duies al pit una embranzida
desafiant els horitzons
i has captivat tota la vida
del joc de ratlles dels dos móns.

Has fet una excel·lència rara
del teu dibuix viu i atrevit
que més que dibuixar la cara
fa sortir en ratlles l'esperit.

I duies sempre en ton viatge
la nostra terra, cor endins,
que t'infundia nou coratge
per frenejar tots els camins.

Has penetrat la pregonesa
de cap a cap de l'occeà,
i del llit d'aigües has apresat
la gran virtut de penetrar.

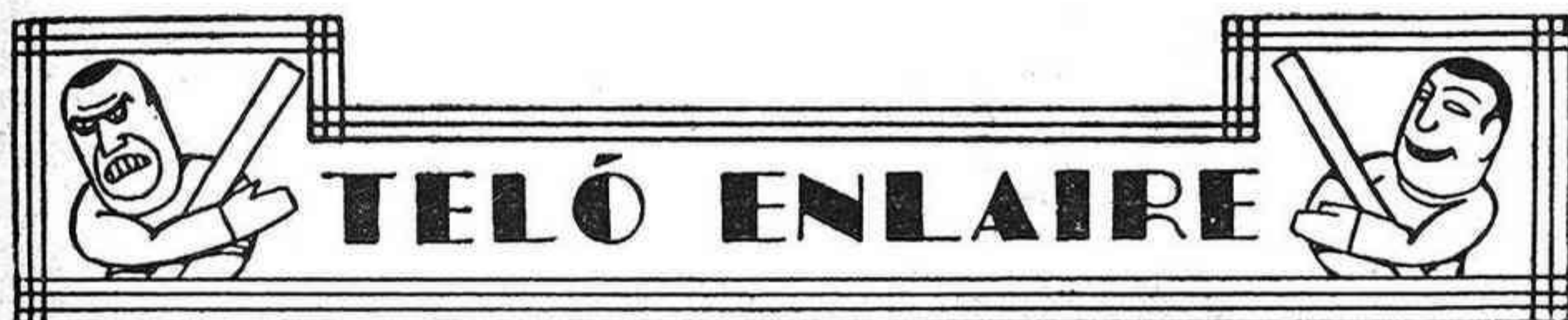
I ara si enfones la mirada
damunt un rostre somrient
saps traspasar la carn rosada
i arribà al cor del pensament.

La teva ratlla riu i plora
i té un ressó profund, humà;
tot Catalunya surt enfora
pels ulls d'aquell teu Macià...

Avant, amic! Avui ton poble
t'ofrena un altre ram de llor
i jo m'ajunto al seu gest noble
i en cada vers aboco el cor

que admira l'excel·lència rara
del teu dibuix viu i atrevit
que, més que dibuixar la cara,
fa sortir en ratlles l'esperit.

SALVADOR PERARNAU.

TEATRE ROMEA

*«La Passió i Mort de Nostre Senyor Je-
sucrist»*

La idea de fer tardes quaresmals va
sortir de Pompeia. Calia un teatre edi-
ficant per als devots barcelonins.

L'empresa de Romea flairà el desig. I
s'apressà a exaudir-lo.

Domenec Guansé sembla que parli ofi-
ciosament per l'empresa del mal anoma-
nat «Teatre Català»: «¿Què fan les en-
creuades de Barcelona no anant al
Romea? «La Passió i Mort de Nostre
Senyor Jesucrist» és un espectacle de
reaccionaris que s'ha de veure per es-
perit de classe». Aquestes no són les pa-
raules amb que Domenec Guansé reco-
mana l'espectacle, però ho poden ésser.
«La Passió», al Romea, espectacle per
a veure si pesquen una clientela de bea-
tes.

I resta ja dit tot. L'única observació
que, per la nostra part hi hem de fer,
és la de que si nosaltres fóssim catòlics,
«La Passió i Mort de Nostre Senyor Je-
sucrist», feta al teatre, ens semblaria
grotesca i irreverent: teatre de sarcas-
me i no d'edificació; sàinet esbojanat i
no tragèdia sacra.

Hi hagué un temps de gent primària

i devotament senzilla que podien edifi-
car-se veient una Passió. Era gent de
fora, habituats als sermons de les tardes
de diumenge i amb l'ànima posada en ei-
cos com un test a l'eixida. Qualsevol
frare ingenu podia escriure una passió
amb ritmes capotils per a ells i ells po-
dien plorar-hi llàgrimes arcangeliques
seguint pas a pas les trifulques que cal-
gueren a Jesús per a redimir-nos. Avui
ja no. Els que hagin aplaudit en el ma-
teix Romea «Els Criminals», trobaran
que, gènere per gènere, «Els Criminals»
eren molt més apassionadors. I deixaran
els versos del frare manresà i els ende-
gaments del bon senyor Vilaregut, for-
miga de tots els graners possibles, a re-
cò. Els drames sacres, ressuscitats amb
fins de guixeta, en els nostres temps no
poden convèncer a les encreuades, ni
poden esdevenir espectacles catòlics de
millorament. Això, malgrat Pompeia.
Poden servir per a esquer de manifestació
política i per a un possible recompte
de vots de la Lliga. Per a res més. L'in-
tenció de Romea, malgrat s'habilli d'in-
tenció inspirada, deixa veure la cua per
les quatre cares.

L'obra no té res més que uns ben es-
tudiats decorats del magnífic escenògraf
que és Ramon Batlle.

TEATRE VICTORIA

«La Flor d'Hawai»

Lletra soporífera.

Música d'opereta vienesa. No es res,
però es fa escoltar.

Una actriu ben fina i bellugosa: Emí-
lia Aliaga.

Un tenor: Emili Vendrell. Aquest s'ha
incorporat fa pocs dies a la companyia.
L'Empresa l'anuncia: «El divo-tenor en
el papel del príncipe Lilo-Taso». Per
sort de Work, i dels altres, Emili Ven-
drell encara no és Lilo-Taso, segueix es-
sent Emili Vendrell.

Ens rubriquen la nit uns salts de Pier-
re Clarel.

Marxem amb gust de roda de ponsem
a la boca. Però...

Es pot veure tan poca cosa en els es-
cenaris de Barcelona!

COMIC

Segueix l'èxit de l'esperpento «Bo-
nitas y Peligrosas».

Elvira d'Amaya ha passejat la seva
majestuosa simplificació per aquest es-
cenari.

Si haguéssim de fer un madrigal a
Elvira d'Amaya la comparariem a l'
obrir-se i tancar-se d'un ventall de plo-
ma.

NOVETATS

Propera estrena:

«Jugar con fuego».

Ara va bé, Al Romea la Passió, al
Novetats la gran novetat del «Jugar con
fuego».

Els que juguen amb foc són els em-
presaris.

Consti, però, que la música del *Jugar
con fuego* és cent vegades menys do-
lenta que la de «Francisquita Fernández»
o com se digui aquella obra del «caba-
llero del plumero» que tants diners ha
fet guanyar als senyors Calvo i Canals

WORK.

FUNCIO TEATRAL

Diumenge vinent, a la tarda, tindrà
lloc al Centre de Dependents una esco-
llida funció de teatre a càrrec de la
companyia Nicolau-Comellas.

Es posarà en escena el drama en tres
actes de l'immortal poeta Angel Guime-
rà «La filla del mar», obra de la que en
fa una gran creació l'excel·lent actriu
Mercè Nicolau.

UNA OBRA NOVA

«Catalunya Teatral» ha posat a la ven-
da el número corresponent a primer
de febrer, que ho és la comèdia en dos
actes del nostre company Agustí Colla-
do «La joventut passa», representada
amb gran èxit a tot arreu.

ESQUELLOTS

A l'Ajuntament s'ha celebrat una sessió que ha durat vint-i-quatre hores.

¿No hi té res a dir el governador?

¿No havíem quedat en què no es podien fer campionats de resistència?

Potser hi ha excepcions per als regidors.

Un repòrter arribà a la sessió de l'Ajuntament amb tres hores de retard.

Abans d'entrar oí una veu que cridava i el repòrter s'alarmà.

—Que hi ha bronca? — preguntà a l'uxier.

—I quina no en fóra la seva sorpresa en veure que l'home que cridava tant era un cambrer que cantava els plats:

—Hi ha la vedella amb patates, el lluç fregit, l'estofat.

* * *

Ara ja no es diu «és més llarg que la Quaresma».

Ara es diu és més llarg que la sessió de l'Ajuntament.

* * *

García Sanchiz ha donat una conferència al teatre Comèdia, de Madrid.

I «La Nación», entre altres coses, li diu: «corazón abierto, espíritu fino y cultivado...»

Que bonic!

* * *

Els cinemes fan vaga de cartells.

Molts badocs no sabran en quina cosa matar el temps.

* * *

La Lliga acaba d'inaugurar una secció femenina.

La Lliga ja té senyores, senyors!

Sempre serà més agradable oir la veu d'una dama que oir el senyor Cambó.

* * *

Hom anuncia una pel·lícula titulada «Soy un fugitivo».

Potser es tracta de la història d'un evadit de Villa Cisneros.

* * *

Lerroux ha complert seixanta nou anys i, naturalment, l'han felicitat monàrquics, catòlics i radicals.

De Barcelona solament s'han rebut cent mil telegrams.

Què diu vostè? Si són cent mil abstencionistes?

No ho sabem.

* * *

La nostra gent de dreta—els germanò-fils d'abans—segurament s'han dolgut de no poder anar al «Halle» a atorgar el seu vot a Hitler.

Els sempre amics de la Democràcia i de la Llibertat.

* * *

Els catòlics — els comerciants catòlics—ja comencen a discutir si faran o no festa els dies de dijous i divendres sants.

Sí, senyors. Estinguin tranquils.

Mai cap any, com aquest, el divendres sant serà una festa tan grossa.

La República farà dos anys.

* * *

Dictadura a Grècia.

Malament. Planyem sincerament els grecs.

Els planyem perquè ja sabem quina cosa són aquests procediments de suspensions de periòdics, prohibició de reunions, estats de siti i pluja de proclames pertot arreu.

Nosaltres hem patit set anys les «carícies» i «afalacs» de la dictadura.

Bon vent!

* * *

Una important participació del primer premi de la rifa de Nadal—¿encara se'n parla d'això? — la té un espanyol que resideix a La Roche Sur Yon.

Es tracta d'un dependent d'un conegut comerciant de mongetes, el qual—el dependent — percebrà la respectable quantitat d'un milió tres-cents mil francs.

Es de creure que no voldrà mai més saber res de mongetes.

Es una cosa tan prosàica, això!

* * *

Diuen—és a dir, diuen : ja és un fet—que s'apujaran les tarifes dels autònibus i dels tramvies.

Pagar quaranta cèntims per anar de les Drassanes a la Bonanova, era molt poc.

En canvi, pagar mitja pesseta, estaria molt millor.

Ací rai que la ballem grassa!

Correspondència

Jo.—Envieu articlets humorístics, si pot ésser d'assumpte local.—Josep Marco —Anirà, procureu que siguin molt còmics.—Guinjoan. — Està bé, gràcies.—J. Roura.—Vostè pot fer-ho bé, procuri practicar-s'hi.—Nin.—Rebem els vostres treballs, aniran. — Comas.—Mercès. — Tomàs Codina. — Procurarem complaure-us.—S. Domènec.—Envieu coses d'actualitat.—C. Plà.—Sou un superhome i nosaltres els volem més tontos, però amb més gràcia.—Pere Crespo, A. Riera, M. Mariano, K. Milo.—Anirà en el seu degut temps.

CAFES DEL BRASIL PER TOT ESPANYA

Exigiu els cafès del Brasil
Són els més fins i aromàtics

CASES BRASIL

BRACAFE

DICCIONARI Català - Castellà Castellà - Català

Per A. ROVIRA I VIRGILI

Preu: 15 Pres.

Mobles i Matalassos

A TERMINIS i SENSE FIADOR

Carrer Santa Anna, 18 - Barcelona

Per anuncis a
**L'Esquella de
la Torratxa**

Demaneu preus
sense cap com-
promís, a

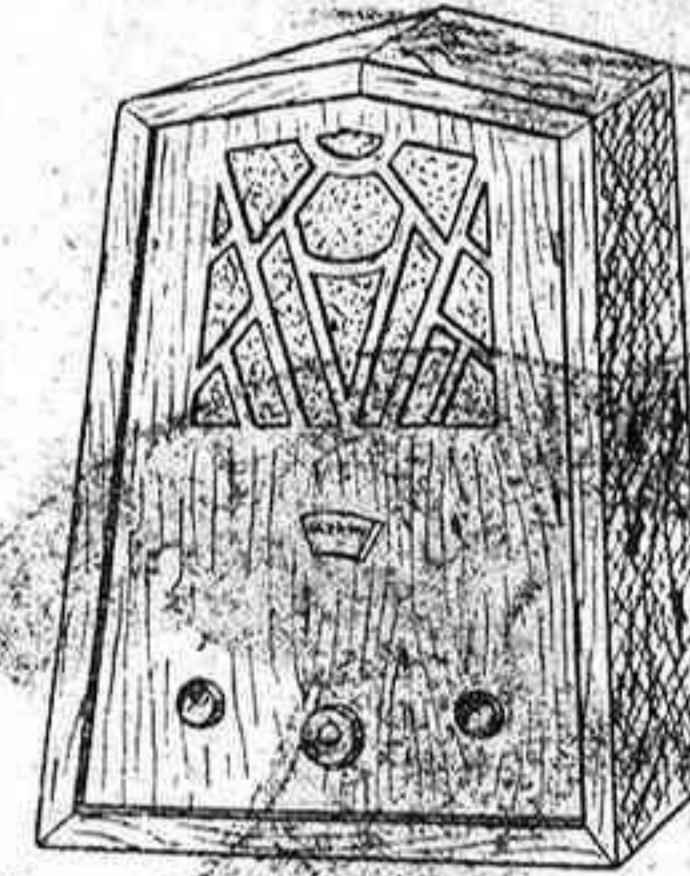
**DOMENEC
DIUMENGE**

Argenteria 62, n. 2.^a
BARCELONA

Escopetes - Bicycles - Radio

Vendes a plaços i al comptat

(ES DESITJEN AGENTS)

F. BARÓ

Goya, 11

Tel. 73497

Barcelona

Sucursal a

Esparraguera

S. Antoni, 20

BA-TA-CLAN

Marquès del Duero, 85 - Tel. 31374
Tarda a les 8,30 ::: Nit a les 9,30

Avui i dies seüents: FORMIDABLES DEBUTS

**Doratella - Bella Marujita - Guerrero - Conchita Mar-
tinez - Mary de Lis - Marina López - Maruja de Arce -
Manolita Mongin.** Lunes: **TANI ZERJA**

Tots els dies un alegre vodevil - Dancing d'1 a 4 matinalada.

FRONTÓ NOVETATS

Tots els dies grandiosos partits, tarda i nit

ELS MILLORS PELOTARIS

Si voleu passar una bona estona, aneu al Frontó Novetats

DETALLS PER PROGRAMES

FEROTYL

Especific de l'

ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)

(MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la eyaculació prematura (pèrdues seminals); de la feblesa y molt eficaç per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més poixant estimulant de l'activitat neuro-espino-mèdulo-genital. Sinèrgic i homo-estimulasa de les glàndules intersticials. Producció piuriglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap òrgan, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estricnina, ni fosfurs, ni cantàrides, ni cap altre medicament excitant.

PRODUCTE MAGNE E INSUBSTITUIBLE PER A RECIBIR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratori's Farmacològics del Dr. W. Dutrem
Alt de Sant Pere, 50 - BARCELONA - Telefon 18631

Preu: 21'75 ptes.

CERVESERIA EUZCADI

Passeig de Gràcia (cantonada Casp)

Establiment nou

Especialitzat en la

GUINA TIPICA BASCA I CATALANA

i la cervesa

ITURRIGORRI

i del país

Caruso, Fleta, Tito Schipa, Pau Casals, Sagi Barba, etc., impresionen en discos

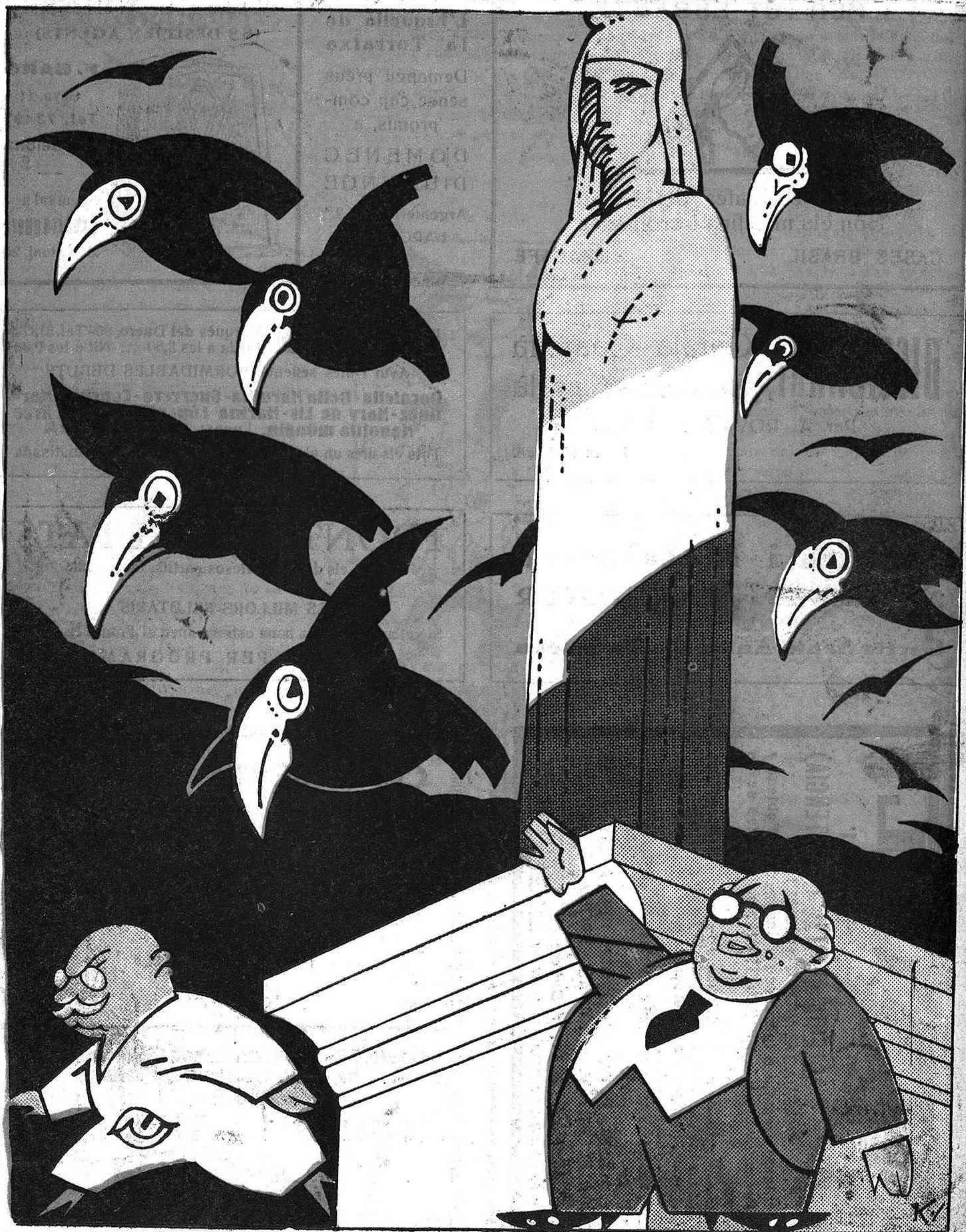
La VOZ

de su amo

LA VOZ DE SU AMO
MARCA REGISTRADA

Companyia del Gramófono, S. A. F.

Aquests corbs es proposaven fer una malifeta, però a la fi els he dispersat tots